

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยในบทนี้กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเขตการศึกษา 1
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเขตการศึกษา 1

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1 ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดนครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย ผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด หัวหน้าฝ่าย หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำหรับผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 45 คน ดังนี้

1. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด	จำนวน 5 คน
2. ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด	จำนวน 10 คน
3. หัวหน้าฝ่าย	จำนวน 25 คน
4. หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์	จำนวน 5 คน

รวมประชากร จำนวน 45 คน

กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วยผู้ปฏิบัติงานในทุกฝ่ายและหน่วยศึกษานิเทศก์ รวมทั้งข้าราชการครูช่วยปฏิบัติราชการในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำหรับตอบแบบสอบถาม จำนวน 320 คน

รวมจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น

365 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) สำหรับสัมภาษณ์ผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด หัวหน้าฝ่าย หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการบริหารงานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

2. แบบสอบถาม สำหรับสอบถามผู้ปฏิบัติงานในทุกฝ่ายและหน่วยศึกษานิเทศก์ รวมทั้งข้าราชการครูช่วยราชการในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จำนวน 6 ฉบับ โดยแต่ละฉบับสอบถามผู้ปฏิบัติงานในแต่ละงาน แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) และคำถามปลายเปิด (open-ended)

ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบ เป็นแบบตรวจสอบรายการ และคำถามปลายเปิด

แบบสอบถามฉบับที่ 1 สำหรับสอบถามผู้ปฏิบัติงานและข้าราชการครูช่วยราชการ
ที่ปฏิบัติงานด้านบริหารงานทั่วไป

แบบสอบถามฉบับที่ 2 สำหรับสอบถามผู้ปฏิบัติงานและข้าราชการครูช่วยราชการ
ที่ปฏิบัติงานด้านการเจ้าหน้าที่

แบบสอบถามฉบับที่ 3 สำหรับสอบถามผู้ปฏิบัติงานและข้าราชการครูช่วยราชการ
ที่ปฏิบัติงานด้านการเงินและพัสดุ

แบบสอบถามฉบับที่ 4 สำหรับสอบถามผู้ปฏิบัติงานและข้าราชการครูช่วยราชการ
ที่ปฏิบัติงานด้านแผนงานและงบประมาณ

แบบสอบถามฉบับที่ 5 สำหรับสอบถามผู้ปฏิบัติงานและข้าราชการครูช่วยราชการ
ที่ปฏิบัติงานด้านพัฒนาบุคคล

แบบสอบถามฉบับที่ 6 สำหรับสอบถามผู้ปฏิบัติงานและข้าราชการครูช่วยราชการ
ที่ปฏิบัติงานด้านวิชาการ

การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร หนังสือ ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน
ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามกรอบงานของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
ศึกษาแห่งชาติ ซึ่งได้แก่ บริหารงานทั่วไป การเจ้าหน้าที่ การเงินและพัสดุ แผนงานและ
งบประมาณ พัฒนาบุคคล และงานวิชาการ

2. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ตามกรอบงานของสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

3. นำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่สร้างขึ้น นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์
เพื่อพิจารณาแก้ไขปรับปรุง

4. นำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์แล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมเนื้อหา
และความเหมาะสมในการใช้ภาษา ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

4.1 รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ดันติเมธ ภาควิชาบริหารการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิระวัฒน์ อุทัยรัตน์ ภาควิชาบริหารการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวนชม ชินะตั้งกูร ภาควิชาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตทับแก้ว

4.4 นายจรูญ เอกอินทร์ อติตรองเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

4.5 นายสันตศิริ บัวเกษ หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป สำนักงานคณะกรรมการ
การการประถมศึกษาแห่งชาติ

5. นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อ
ปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ไปยังสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อขอให้เลขาธิการ
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ขอความร่วมมือไปยัง ผู้อำนวยการการประถมศึกษา
จังหวัด ในเขตการศึกษา 1 ซึ่งได้แก่ จังหวัดนครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ
และสมุทรสาคร เพื่อให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์ และตอบแบบสอบถามของประชากร
ในการวิจัย

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือไปพบผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ใน
เขตการศึกษา 1 และส่งแบบสอบถามให้ผู้ปฏิบัติงานและข้าราชการครูช่วยปฏิบัติราชการในฝ่าย
ต่าง ๆ และหน่วยศึกษานิเทศก์ ซึ่งเป็นประชากรในการวิจัย ตอบแบบสอบถาม และไปปรับคืน
ด้วยตนเองในวันสัมภาษณ์

3. ผู้วิจัยไปสัมภาษณ์ ผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด หัวหน้าฝ่าย หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ ผลการเก็บรวบรวม สามารถทำการสัมภาษณ์ประชากร จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 93.33 ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์

ประชากร	ผู้ให้สัมภาษณ์		
	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด	5	5	100.00
ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด	10	7	70.00
หัวหน้าฝ่าย	25	25	100.00
หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์	5	5	100.00
รวม	45	42	93.33

4. ช่วงเวลาไปสัมภาษณ์ ในเดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ. 2540 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

4.1 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี วันที่ 3 - 6 กุมภาพันธ์ 2540 ระหว่างเวลา 09.00 - 12.00 น. และเวลา 13.30 - 16.30 น.

4.2 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี วันที่ 7, 10 - 12 กุมภาพันธ์ 2540 ระหว่างเวลา 09.00 - 12.00 น. และเวลา 13.30 - 16.30 น.

4.3 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ วันที่ 13 - 14, 17 - 18 กุมภาพันธ์ 2540 ระหว่างเวลา 09.00 - 12.00 น. และเวลา 13.30 - 16.30 น.

4.4 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม วันที่ 19 - 20, 24 - 25 กุมภาพันธ์ 2540 ระหว่างเวลา 09.00 - 12.00 น. และเวลา 13.30 - 16.30 น.

4.5 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร วันที่ 26 - 28 กุมภาพันธ์, 3 มีนาคม 2540 ระหว่างเวลา 09.00 - 12.00 น. และเวลา 13.30 - 16.30 น.

5. แบบสอบถามที่ผู้วิจัยส่งไปทั้งหมด จำนวน 320 ฉบับ โดยส่งให้ผู้ปฏิบัติงาน และข้าราชการครูช่วยราชการในฝ่ายต่าง ๆ และหน่วยศึกษานิเทศก์ ได้รับกลับคืน จำนวน 273 ฉบับ ได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 270 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.38 ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน

ประชากรในแต่ละฝ่าย	ส่งไป	ได้รับคืน		แบบสอบถามที่สมบูรณ์	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บริหารทั่วไป	65	53	81.54	53	81.54
การเจ้าหน้าที่	59	53	89.83	53	89.83
การเงินและพัสดุ	78	66	84.62	64	82.05
แผนงานและงบประมาณ	33	29	87.88	28	84.85
พัฒนาบุคคล	19	17	89.47	17	89.47
หน่วยศึกษานิเทศก์	66	55	83.33	55	83.33
รวม	320	273	85.31	270	84.38

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนโดยใช้สถิติ ดังนี้
 - 1.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
 - 1.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงาน โดยการวิเคราะห์เนื้อหา จัดลำดับความถี่
 - 1.3 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

2. แบบสอบถาม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนโดยใช้สถิติ ดังนี้

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว โดยการแจกแจงความถี่และ
หาค่าร้อยละ

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานด้านการบริหารงานทั่วไป
การเจ้าหน้าที่ การเงินและพัสดุ แผนงานและงบประมาณ พัฒนาคูคน และวิชาการ โดยวิธี
แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ คำถามปลายเปิดใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา จัดลำดับความถี่

2.3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานด้านการบริหารงานทั่วไป
การเจ้าหน้าที่ การเงินและพัสดุ แผนงานและงบประมาณ พัฒนาคูคน และวิชาการ โดยวิธี
แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ คำถามปลายเปิดใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา จัดลำดับความถี่

2.4 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

$$\text{สูตร ค่าร้อยละของแต่ละรายการ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย